

بسمه تعالی				
جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳				
راهنمای تصحیح آزمون درس: تاریخ ۱	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:	پایه: دهم	تاریخ آزمون:	تعداد صفحه: ۲	
نام و نام خانوادگی طراح: مصطفی فدائی	شماره پرسنلی: ۱۲۶۴۵۴۲۶	اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی		
ردیف	راهنمای تصحیح			نمره

به خاطر بیاورید	
۱	جمله‌های درست یا نادرست را مشخص نمایید. (هر مورد ۰,۲۵) الف: درست درس ۴ ص ۳۴ ب: نادرست درس ۴ ص ۳۷
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت راست با شماره‌های سمت چپ در ارتباط است. (هر مورد ۰,۲۵) الف: دموتیک (۱) درس ۴ ص ۴۱ ب: ریگ ودا (۲) درس ۵ ص ۴۳
۳	جاهای خالی را با واژه‌های داده شده، پر نمایید. (هر مورد ۰,۲۵) الف: کارگزار کل کشور درس ۴ ص ۳۸ ب: امپراتور اول درس ۵ ص ۴۷
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰,۲۵) الف: گزینه ۲ (موریا) درس ۵ ص ۴۵ ب: گزینه ۳ (چین) درس ۵ ص ۴۶
۵	به سوالات زیر پاسخ‌های کوتاه دهید. (هر مورد ۰,۵ نمره) الف: انتخاب بیزانسیوم به پایتختی توسط امپراتور کنستانتین درس ۶ ص ۵۸ ب: دوران قاجاریه درس ۷ ص ۶۴
تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی	
۶	الف) المپیک: یونانیان به احترام خدایان و برای بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن‌ها و مسابقه‌های مختلفی را برگزار می‌کردند. مشهورترین آنها، بازی‌های المپیک بود که هر چهار سال یک بار در دولت شهر المپیا برگزار می‌شد. (۰,۵ نمره) درس ۶ ص ۵۳ ب) منابع نوشتاری: منظور از منابع نوشتاری، تمامی نوشته‌هایی است که دربارهٔ رویدادهای تاریخی ایران در عهد باستان نگارش یافته‌اند و یا اینکه می‌توان از آنها اطلاعات و شواهد تاریخی به دست آورد. (۰,۵ نمره) درس ۷ ص ۶۷
تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه‌ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده‌های تاریخی	
۷	دولت- شهرهای یونانی، مخصوصاً آتن، از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند. از این رو، آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی نشین آسیای صغیر به نام میلِتوس (مِلْطیه) را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان به شهر سارد هجوم آورده، آنجا را آتش زدند. درس ۹ ص ۸۶
۸	آشور در آن زمان حکومت نسبتاً نیرومندی در شمال بین‌النهرین بود که برای به دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غنائم دیگر، دائماً به سرزمین‌های همسایه، از جمله نواحی غربی ایران هجوم می‌آورد. یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان، زمینهٔ اتحاد قبایل پراکندهٔ ماد را فراهم آورد. درس ۹ ص ۸۰
۹	سلوکیان اقوام گوناگون را تنها به زور زیر فرمان خود داشتند و هیچ‌گاه نتوانستند حس همزیستی و یگانگی با اقوام ایرانی را در قلمرو خود ایجاد کنند و فرهنگ یونانی نتوانست در ایران گسترش و نفوذ عمیق پیدا کند؛ بنابراین، پایه‌های حاکمیت سیاسی و نظامی سلوکیان بر ایران سست و لرزان بود. درس ۱۰ ص ۹۱

بسمه تعالی

جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

راهنمای تصحیح آزمون درس: تاریخ ۱		رشته : ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه: دهم	تاریخ آزمون:	تعداد صفحه: ۲
نام و نام خانوادگی طراح: مصطفی فدائی		شماره پرسنلی : ۱۲۶۴۵۴۲۶		اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی
ردیف	راهنمای تصحیح			
نمره				

۱۰	حکومت ملوک الطوائفی، جنگ های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی، درگیری های نظامی در مرزهای شرقی و شورش حکام داخلی. درس ۱۰ ص ۹۳	۱
۱۱	چنان که از اساطیر کهن و مندرجات اوستا و سنگ نوشته ها بر می آید، اقوام آریایی مهاجر به ایران همچون آریایی های هند، <u>خدایان متعددی را می پرستیدند و آنها را بَع (خدا/خدایگان)، اهورَه (سرور) و امَرتا (بی مرگ) می خواندند</u> . آنان برای خشنودی خدایان، حیوانات را قربانی می کردند و سرودها و نیایش های گوناگونی می خواندند. افرادی با عنوان <u>مُغ</u> ، مراسم و تشریفات دینی را اجرا می کردند. اقوام آریایی بر خلاف مردمان ایلام، بین النهرین، یونان و...، برای <u>خدایان خویش معابد باشکوه نمی ساختند</u> . آنان اعتقاد داشتند که <u>نفوذ و قدرت خدایانشان محدود به ناحیه و شهر خاصی نیست</u> ، بلکه تمام قلمرو گیتی را در برمی گیرد. آریاییان همچنین <u>برخی عناصر طبیعی مانند آب، آتش و خاک را مقدس می شمردند</u> . (در صورت اشاره به مطالب کلیدی نمره کامل لحاظ شود). درس ۱۴ ص ۱۲۸	۱
۱۲	عامل نخست، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود. درس ۱۲ ص ۱۱۱	۱
۱۳	دبیران نقش ممتاز و بسیار مهمی در تشکیلات اداری ساسانی داشتند. آنها در مرکز آموزشی به نام دبیرستان آموزش می دیدند. کار اصلی دبیران نگارش فرمان ها، نامه ها و اسناد و ثبت و ضبط آنها بود، ولی کارهای دیگری مانند گردآوری و تألیف خدای نامک هم از وظایف ایشان بود. دبیران در بخش های مختلف تشکیلات اداری، مالیاتی، قضایی و نظامی کار می کردند و برخی از آنان با چند زبان و خط آشنا بودند. به رئیس دبیران و کاتبان، ایران دبیرد یا دبیران مهست می گفتند که از جمله صاحب منصبان عالی رتبه تشکیلات اداری ساسانی محسوب می شدند. درس ۱۱ ص ۱۰۳	۲
مقایسه پدیده های تاریخ (نقش و عملکرد شخصیت ها، شرایط ظهور و سقوط حکومت ها، رویدادها و تحولات مهم تاریخی و...)		
۱۴	تا زمان داریوش بزرگ در بیشتر نواحی تحت فرمان حکومت هخامنشی، سکه (پول) رواج چندانی نداشت و مبادله کالا به صورت پایاپای انجام می گرفت. حقوق و دستمزدها نیز به صورت کالا پرداخت می شد. سکه های طلا و نقره بیشتر در مناطقی مثل بابل، لیدی و شهرهای فنیقی نشین سواحل شرقی دریای مدیترانه رایج بود. داریوش سکه هایی با وزن و عیار مشخص ضرب کرد که در سراسر قلمرو هخامنشیان و حتی فراتر از آن اعتبار داشت. از دیگر اقدامات مهم و مدبرانه داریوش توسعه راه های دریایی از جمله اتصال دریای سرخ به رود نیل بود و توسعه راه های زمینی و ایجاد شرایط بهتر و امن تر برای تجارت و بازرگانی بود. درس ۱۳ ص ۱۲۳	۱

بسمه تعالی

جشنواره طراحی سوال شبه نهایی - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

راهنمای تصحیح آزمون درس: تاریخ ۱		رشته : ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع:	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی :		پایه: دهم	تاریخ آزمون:	تعداد صفحه: ۲
نام و نام خانوادگی طراح: مصطفی فدائی		شماره پرسنلی : ۱۲۶۴۵۴۲۶		
نام و نام خانوادگی : _____		اداره آموزش متوسطه اول و دوم نظری خراسان رضوی		
ردیف	راهنمای تصحیح			
نمره				

۱۵	۱	از دوره مادی، آثار هنری مختلفی به دست آمده که نشان می دهد هنرمندان مادی در فلزکاری، جواهرسازی و سفالگری مهارت درخور توجهی داشته اند. در دوران هخامنشی، هنر و معماری ایران به سبب ثبات و آرامش، رونق اقتصادی و حمایت پادشاهان، به اوج شکوفایی رسید و دوران داریوش یکم، اوج شکوه و عظمت معماری ایران است. این امور در دوران اشکانیان و ساسانیان نیز با قدرت پیگیری می شدند و از قلمرو پهناور ایران باستان، آثار قابل توجهی از معماری، هنرهای تزئینی وابسته به معماری، نقش برجسته های سنگی و شاهکارهای مهم هنری دیگر برجا مانده است. درس ۱۶ ص ۱۴۳ در بین النهرین صنعتگران علاوه بر مهارت در سفالگری، در ساخت ابزار و جنگ افزارهای مفرغین نیز ماهر بودند. ساکنان بین النهرین، تمدنی عظیم را پی ریزی کردند که در زمینه های مختلف، از جمله معماری و شهرسازی، هنر، صنعت و خط به پیشرفت های چشمگیری دست یافته و بر تمدن های پس از خود، از جمله تمدن ایران در زمان هخامنشیان تأثیر بسزایی گذاشت. درس ۴ ص ۳۸ (در صورت اشاره به واژه های کلیدی نمره کامل لحاظ شود.)
		توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی
۱۶	۱،۵	خزانة شاهی، انبارشاهی و دیوان شاهی (هر مورد ۰،۵ نمره) درس ۱۱ ص ۱۰۰
۱۷	۱،۵	روحانیان، جنگجویان و کشاورزان و شبانان (هر مورد ۰،۵ نمره) درس ۱۲ ص ۱۰۹
اظهار نظر و قضاوت		
۱۸	۱	کاوش های باستان شناسی اخیر، بیشتر، مناطق کوهپایه ای زاگرس در غرب ایران را خاستگاه کشاورزی می داند. یافته های به دست آمده از کاوش های تپه چغاگلان در شهرستان مهران (استان ایلام) نشان می دهد که ساکنان این منطقه از نخستین گردآورندگان خوراک بوده اند که به کشت گندم و جو روی آوردند و این امر در بلند مدت باعث یکجا نشین شدن و ورود مردمان این مناطق به دوره تاریخی شده است. درس ۱۴ ص ۳۳
کاربست مدارک و شواهد تاریخی (نقشه ها، نمودارها، آثار و بناها، اسناد و متون) استخراج و استنباط دلالت های آن		
۱۹	۲	الف) اشاره به روحیه شفاهی و روایی ایرانیان در دوران باستان و تمامی مطالب مرتبط با این امر یا سخت بودن نگارش، نگهداری و استفاده از منابع مکتوب در آن زمان (۱ نمره) ب) نقل شفاهی داستان ها و تعالیم دینی و ادبی، بر کتابت و نوشتن ترجیح داده می شده است. (۱ نمره) درس ۱۵ ص ۱۳۸
۲۰	موفق باشید	